

**Факультет географии, экологии и туризма**

**2018 – 2019 учебный год**

# Физикалык география кафедрасы

# Кафедранын тарыхы

- Физиклык география кафедрасы 1948- жылы уюшулган;
- Кафедранын жетекчилери:
- 1948-1961 Лунин Б.А.
- 1961-1970 Умурзков С.У.
- 1970-1976 Байгуттиев С.Т.
- 1976-1978 Алиев З.А.
- 1978-1984 Кулматов Т.Н.
- 1984-1996 Кадыркулов М.К.
- 1996-1998 Кулматов Т.Н.
- 1998-2005 Осмонов А.О.
- 2005-2012 Карамолдоев Ж.Ж.
- 2012-2016 Кулматов Т.Н.
- 2016- Кендирбаева А.Ж.

# Кафедранын тарыхы

- Физикалык география кафедрасынын негизинде 1979-жылы метеорология жана кургактыктын гидрологиясы кафедрасы, 1984- жылы геоморфология жана картография кафедрасы, 1995- жылы экология жана жаратылышты пайдалануу кафедрасы, 2004- жылы Кыргызстандын географиясы кафедрасы уюшулган

# Азыркы мезгилде

- Азыркы учурда физикалык география кафедрасынын жамааты 1 профессор, 7 география илиминин кандидаты, доцент, 4 ага окутуучу жана 7 окутуучудан турат;
- Кафедранын жамааты ар бир географиялык компоненттер тууралуу лекцияларды, практикалык сабактарды өткөрөт;
- Физикалык география кафедрасынын кызматкерлери студент жана магистранттардын билимин тереңдетүү максатында талаа, комплексттик, өндүрүштүк, зоналдык жана магистрлердин практикаларын өткөрөт;
- Кафедранын негизги милдетине илимий иштер жана окуу процессинен тышкары окуу-талаа, комплексттик, өндүрүштүк практикаларын жүргүзүү, тиешелүү Ата-Мекендик жана эл аралык уюмдар менен чогуу иш алып баруу, ж.б. кирет;
- Кафедранын жамааты окуу иштерин координациялоо, талапка ылайык материалдарды берүү жана өздүк тажрыйбасын өркүндөтүү максатында окуу китептерин, усулдарын байма бай чыгарып турушат.



## Эрасмус+ программасынын алкагында Румыниянын Дмитри Кантемир университетинин өкүлү менен жолугушуу учуру



Ага окутуучу Дүйшөнакунов М. Борбордук Теңир-Тоодо  
мөңгүлөрдү изилдөө учурунда



Кафедра башчысы Кендирбаева А.  
Чоң Алай өрөөнүнүн өсүмдүктөрдү изилдөө учурунда



# Румыния, Индонезия, Кениялык кесиптештер менен жолугушуу



# Тескей Ала-Тоонун сел коркунучу бар көлдөрүн изилдөө учуру



# Ош мамлекеттик университетинин өкүлдөрү менен жолугушуу



Биздин даярдаган студенттерибиз республикалык географиялык олимпиадада татыктуу 1-орунду алышууда



# Кафедра экономической, социальной и политической географии

# *Общие сведения:*

- Кафедра экономической, социальной и политической географии одна из старейших кафедр КНУ им. Ж. Баласагына, флагман подготовки учителей для общеобразовательных школ Кыргызстана. Кафедра была организована в сентябре 1948 года в составе Кыргызского Государственного Педагогического Института (КГПИ) им. М.В. Фрунзе

# ***Состав кафедры ЭСиПГ:***

- Молдошев Кайратбек Орозбекович, к.г.н., доцент (индекс Хирша 2)
- Ниязов Тургунбек Зайнидинович, к.г.н., профессор
- Оморов Ибраим Оморович, к.г.н., доцент
- Приходько Лилия Анатольевна к.г.н., доцент
- Топбаев Октябрь Асанбекович, доктор PhD, старший преподаватель
- Сазыкулов Шекербек Арпабекович, старший преподаватель
- Кулназарова Кымбат Умаровна, старший преподаватель
- Жакияева Майрамкан Апсаматовна, старший преподаватель
- Жолочиева Эльнура Токтобековна, старший преподаватель
- Осмоналиева Чынара Чатыркуловна, старший преподаватель
- Майрыкова Нургуль, старший лаборант

***Остепененность кафедры ЭСиПГ – 50%***

# Учебная работа:

**За кафедрой закреплены следующие основные дисциплины:**

- \* Экономическая и социальная география мира;
- \* Политическая география и геополитика;
- \* История и методология географической науки;
- \* География населения с основами демографии;
- \* Основы учения о ТПКиСЭС;
- \* Техничко-экономические основы производства;
- \* Экономическая и социальная география Кыргызстана;
- \* Геоурбанистика;
- \* Методика преподавания географии в общеобразовательных школах.
- \* География сельской местности.
- \* Теоретические проблемы экономической и социальной географии.
- \* География мирового хозяйства.
- \* Методы экономико-географических исследований.
- \* Экономическое картографирование.
- \* Экономические и политические проблемы ближнего и среднего Востока.

- \* Научные основы школьного курса географии.
- \* Экономическая и социальная география США.
- \* Внешнеэкономические связи Кыргызской Республики.
- \* Экономико-географические проблемы глобализации.
- \* Географическое районирование
- \* География сферы обслуживания.
- \* Экономическая и социальная география Китая.
- \* География сельского хозяйства.
- \* География промышленности.
- \* Экономическая и социальная география СНГ.
- \* Введение в географию.
- \* Экономические основы экологии.
- \* География (экономические аспекты).
- \* Международное разделение труда.
- \* Географическая культура

## *Учебно-методическая работа кафедры*

Составлен комплексный план работы кафедры, план научно-исследовательской работы и рабочие программы учебных дисциплин закрепленных за кафедрой.

По всем дисциплинам составлен перечень вопросов для модульной оценки знаний студентов.

Проводятся взаимопосещения лекционных занятий, семинарские и практические занятия.

Преподаватели составляют материалы для открытой лекции и они обсуждаются на заседании кафедры.

Подготовленные тексты лекции имеют высокую оценку.

## *Научно-исследовательская работа*

Кафедра работает по разработке учебников и учебных пособий и комплексному изучению экономико-географического исследования отдельных регионов Кыргызской Республики по специальности «Экономическая, социальная и политическая география» - 25.00.24.

Тема НИР кафедры «Территориальная организация производительных сил в горных эколого-экономических системах на примере Кыргызской Республики».

Тип исследования - фундаментальный.

## **С 2017 года сотрудники кафедры ЭСиПГ, участвуя в открытом конкурсе Департамента науки МОиН КР, выиграли следующие гранты:**

- «Рациональное использование водных ресурсов Тянь-Шаня ( в пределах Кыргызской Республики) и прогноз устойчивого водопользования», отчет за 2017 год сдан в Департамент науки МОиН КР.
- «Рациональное использование водных ресурсов Северного Кыргызстана и прогноз устойчивого водопользования», отчет за 2018 год сдан в Департамент науки МОиН КР.
- Кафедра выиграла и выполняет научно-исследовательскую тему «Географическая оценка современного состояния водных ресурсов Северного Кыргызстана и прогноз в контексте устойчивого развития», Департамент науки МОиН КР, сроки выполнения 2019-2021 годы.



За последние 5 лет опубликовано 2 учебника, 3 учебно-методических пособия, 25 статей в различных журналах индексируемых РИНЦ.

Сотрудники кафедры являются авторами Программы и подготовленного учебника для ВУЗов Кыргызстана «География Кыргызстана», (2 часть - экономическая, социальная и политическая география).

# ***Воспитательная работа***

Члены кафедры экономической, социальной и политической географии участвуют во всех мероприятиях проводимых на факультете по воспитательной работе студентов. Ряд преподавателей являются кураторами учебных групп и непосредственно участвуют в организации воспитательных и других мероприятиях

# Туризм жана рекреациялык география кафедрасы

Кафедра 2003-жылы “Экологиялык туризмдин географиясы” аталышында уюштурулган.

2006-жылы “География жана экологиялык туризм”,

2017-жылдын сентябрь айынан “Туризм жана рекреациялык география” кафедрасы болуп аты өзгөртүлгөн.



Кафедра мучолору, 2003–жыл



Кафедра мучолору, 2019–жыл

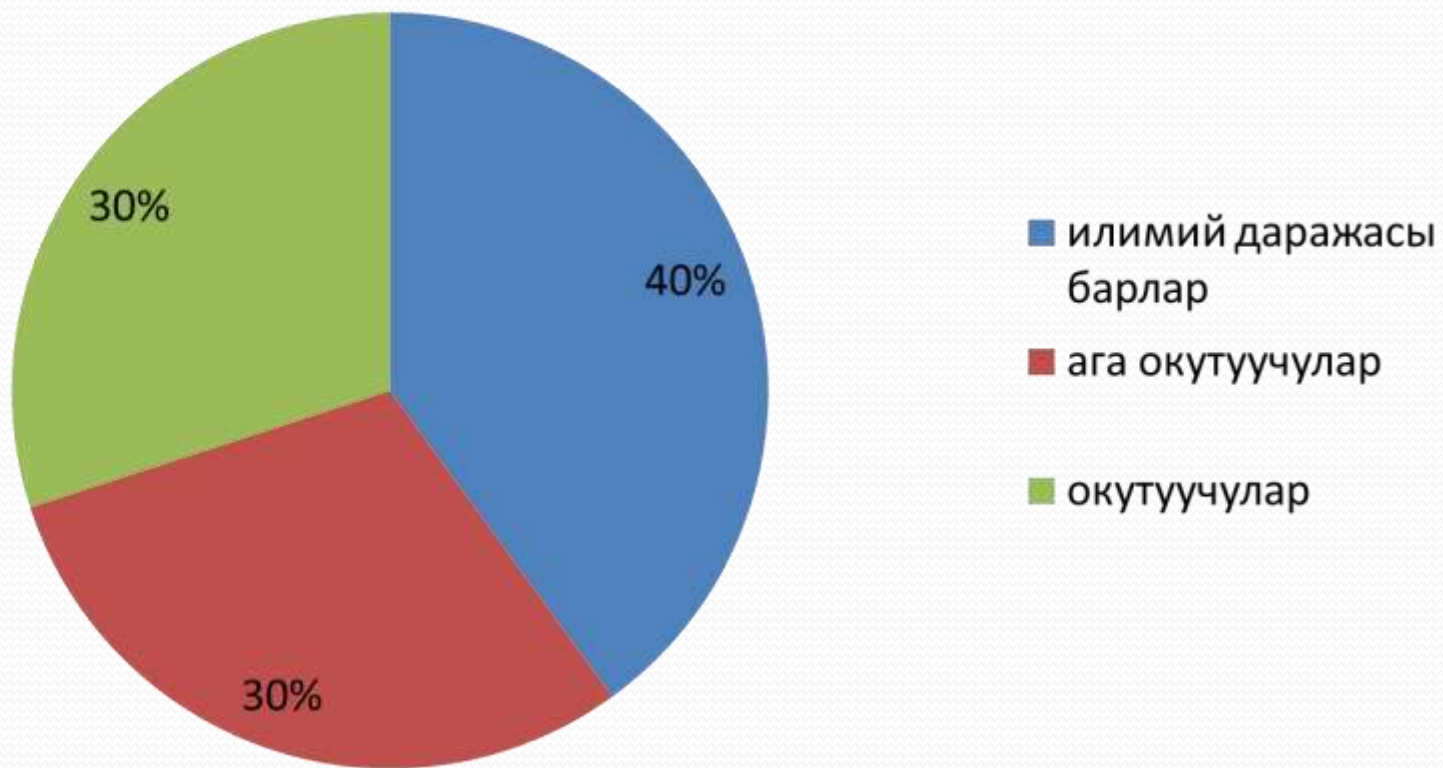
- Кафедра боо200 «Туризм» багыты боюнча бакалавр жана магистрлерди даярдайт.
- 2014-жылдан баштап Россиянын эл достугу университети (РУДН) менен биргеликте “430402 Туризм” багытындагы магистрлерди даярдоодо.

- 
- Кафедрага жалпысынан 56 дисциплина бекитилген.

# Профессордук-окутуучу курамдын сапаттык курамы

| №  | Ф.А.А.                          | Кызмат орду                           | Кабыл алуу формасы |
|----|---------------------------------|---------------------------------------|--------------------|
| 1  | Нарынбек у. Курманбек           | Кафедра башчысы,<br>Г.-М.И.К., доцент | штатта             |
| 2  | Жумашев Касымалы Жумашевич      | Г.и.к. доцент                         | штатта             |
| 3  | Осмонбекова Раушан Болотбековна | Г.и.к. доцент                         | штатта             |
| 4  | Касымов Мухтар Кутмидинович     | Dr.rei.nat. Ага окутуучу              | штатта             |
| 5  | Джумалиева Гульнара Медеровна   | Ага окутуучу                          | штатта             |
| 6  | Козукеева Гулнара Толоновна     | Ага окутуучу                          | штатта             |
| 7  | Печкин Вячеслав Сергеевич       | Ага окутуучу                          | штатта             |
| 8  | Сатыбылдиева Аида Туголбаевна   | Окутуучу (Туризм<br>магистри)         | штатта             |
| 9  | Байсеитова Махабат Ратбековна   | Окутуучу                              | штатта             |
| 10 | Кенжебек уулу Асанбек           | Окутуучу (Туризм<br>магистри)         | штатта             |

# Профессордук-окутуучу курамдын сапаттык курамы



# Окуу-методикалык иштер

## Кафедранын штаттык жугуртмосу

| болум                    | Бардык штаттык бирдик | Анын ичинен |              |          |
|--------------------------|-----------------------|-------------|--------------|----------|
|                          |                       | доцент      | Ага окутуучу | окутуучу |
| Бюджеттен тышкаркы болум | 11,50                 | 4           | 4,5          | 3        |

# Кафедранын илимий иштери

- ▶ Кафедранын илимий изилдөө темасы -  
**Кыргыз Республикасынын туристтик-  
рекреациялык ресурстарын, геопарктарын  
изилдөө жана аларды колдонуунун  
көйгөйлөрү**

- Кафедра 2013-2015-жылдары КУУ илимий иштерге бөлүнгөн грантын утуп алып, **«Чүй областынын туристтик-ререациялык ресурстарынын кадастры»** аталыштагы илимий долбоордун үстүндө иш алып барды. Изилдөө иштеринин натыйжасында илимий макалалар жарыяланып, карта-схемалар түшүрүлгөн. Кадастр түзүүнүн үстүндө иштөөдө.

- 
- ▶ Кафедра башчысы доцент Нарынбек у.К. 2018-жылы Екетерингбург шаарындагы Урал университетине конференцияга катышып келди.
  - ▶ Доцент Осмонбекова Р.Б. Россиянын эл достугу университетине конференцияга катышты.
  - ▶ Окутуучу Кенжебек у.А. «ERASMUS» программасы аркылуу Румыниянын Тыргу-Муреш шаарында тажрыйба алмашып келди.

## Кафедрага бекитилген практикалар

|                                    | 1-курс                                     | 2-курс                                                                 | 3-курс                    | 4-курс                                            |
|------------------------------------|--------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|---------------------------|---------------------------------------------------|
| Бакалавр<br>600200<br>«Туризм»     | 1. окуу-таануу<br>шаардык<br>2. окуу-талаа | 1. окуу-<br>таануу<br>шаардык<br>2. окуу-талаа<br>3. Зоналар<br>аралык | 1. Өндүрүштүк<br>практика | 1. Квалификациялык<br>иш<br>алдындагы<br>практика |
| Магистратура<br>600200<br>«Туризм» | 1. өндүрүштүк                              | 1. Педагогикалык<br>2. илимий-изилдөө                                  |                           |                                                   |

# Кафедрага бекитилген практикалар



# Окуу-тарбиялык иштер

- Кафедранын мүчөлөрү группаларга куратор болуп бекитилип, студенттер менен тыгыз иш алып барат.

| Кураторлор        | группалар        |
|-------------------|------------------|
| Касымов М.К.      | Тк-1-18          |
| Кенжебек у.А.     | Тк-2-18          |
| Байсеитова М.Р.   | Тк-1-17          |
| Джумалиева Г.М.   | Тк-2-17          |
| Сатыбалдиева А.Т. | Тк-1-16          |
| Печкин В.С.       | Тк-2-16          |
| Абдыбек к.Т.      | Тк-1-15, Тк-2-15 |

# Окуу-тарбиялык иштер

- 2018-жылдын 27-сентябрь Бүткүл Дүйнөлүк Туризм күнүнө карата Туризм багытынын 2-курсунун студенттери Туристтик слетко катышып келишти. (Кенжебек у.А.)
- Жаны жылга карата студенттерге «Жаны жылдык» кече уюштурулду (Сатыбалдиева А., Байсеитова М.Р.).
- 5-март Ак калпак кунуно карата уюшулган иш чарага катышты. (Кафедра мучолору)
- Ж.б. иштер аткарылды

# Экология жана жаратылышты пайдалануу кафедрасы

# Экология жана жаратылышты пайдалануу кафедрасынын тарыхы

- 1994-жылы 18-ноябрда №191/3 буйругунун негизинде экология жана жаратылышты пайдалануу кафедрасы уюшулган.
- Кафедранын уюшулушуна ошол мезгилдеги факультеттин деканы профессор Осмонов Абдырай Осмоновичтин эмгеги чоң. Кафедранын биринчи кафедра башчысы болуп география илимдеринин кандидаты, профессор Ниязов Тургунбек Зайнидинович иштеп, кафедранын азыркы абалга чейин калыптанышына көп эмгек кылган.

- 1998-жылдан 2006-жылга чейин кафедраны Ломоносов атындагы ММУнун жана Гумбольдт атындагы Берлин университетинин бүтүрүүчүсү география илиминин кандидаты, доцент Жамгырчиев Жекшен Чожобаевич жетектеген.
- 2006-2011-жылдары кафедраны Ж. Баласагын атындагы КУУнун жана Германиянын Грайсвольд университетинин бүтүрүүчүсү, Phd доктор, география илиминин кандидаты, доцент Асыкулов Толкунбек Асыкулович жетектеген.
- 2011-2017жылдар география илимдеринин кандидаты, доцент Жамгырчиев Жекшен Чожобаевич жетектеп келди.

- 1994 – жылдан баштап Экология жана жаратылышты пайдалануу кафедрасынын базасында «Айлана чойрону коргоо жана жаратылыш ресурстарын сарамжалдуу пайдалануу» багытында «эколог» квалификациясы ыйгарылуучу адистерди даярдоо башталган.

- Азыркы мезгилде 520800 - «Экология жана жаратылышты пайдалануу» багыты боюнча базалык жогорку билим беруу (бакалавр), Толук жогорку билим беруу (магистр) билим беруу стандарты иштеп жатат.

520800 «Экология жана жаратылышты пайдалануу»  
кафедрасынын профессордук-окутуучулук курамы:

| Шифр   | Адистиги                                          | Саны | Штат | Илимдин<br>кандидат<br>тары.<br>Доцент | Ага<br>окутуучу | Окутуу<br>чу |
|--------|---------------------------------------------------|------|------|----------------------------------------|-----------------|--------------|
| 520800 | Экология<br>жана<br>жаратылыш<br>ты<br>пайдалануу | 14   | 14   | 6 (42%)                                | 6 (42%)         | 2<br>(16%)   |

Мындан тышкары 1 Экологиялык лабораториянын башчысы, 1 инженер-лаборант, 1 лаборант эмгектенет.

- Экология жана жаратылышты пайдалануу кафедрасы илимий-изилдөө иштери аркылуу Кыргызстандын аймагында гана эмес жакынкы жана алыскы чет мамлекеттердин ЖОЖдору менен тыгыз байланышта.
- Алардын арасында М. Ломоносов атындагы ММУ, Санкт-Петербург мамлекеттик университети, Аль-Фараби атындагы Казак мамлекеттик университети, Эрнст-Моритц-Арндт атындагы Грайфсвальд университети, Берлин Эркин Университети жана Нюрнберг университети ж.б.
- Кыргызстандын коптогон жогорку окуу жайлары менен байланышта иштеп келе жатабыз.

И. Арабаев атындагы КМУ, К. Тыныстанов атындагы ЫМУ, ОшМУ, БГУ, ТГУ ж.б. коптогон.

# Окуу-талаа практикасы

- Кафедранын студенттери жыл сайын окуу-талаа, өндүрүштүк практикалардан өтүшөт.
- 1-курстун студенттери жыл сайын окуу-талаа практикасын Ысык-Көлдүн жээгиндеги Ж. Баласагын атындагы КУУнун «Университет» пансионатында өткөрүшөт
- 2-курстун студенттери Кегети капчыгайында комплекстик-экологиялык практикаларын өткөрүшөт.

# Ондуруштук практика

- Ондуруштук практика окуу пландын негизинде 3-4-курстарда отулот.

Курчап турган чойрону коргоо жана токой чарба мамлекеттик агенттигинде, Мамлекеттик экотехинспекциясынын болумдорундо жана жергиликтүү обл, райондук администрациялардын тиешелүү болумдорундо ондуруштук практикалар отулот.

# Илимий изилдоо иштери

Кафедра уюшулгандан бери кафедрадан төрт илимдин талапкери өзүлөрүнүн эмгектерин ийгиликтүү коргошту.

Азыркы учурда доцент Жамгырчиев Ж.Ч. тарабынан докторлук диссертация жана ага окутуучулар Касымалиева Ж.С Эркимбаева Г.Ш., Чунгулов Ж.К, тарабынан кандидаттык диссертациялар даярдалып жатат.



Экология жана жаратылышты пайдалануу  
кафедрасынын илимий иши томондогу багытта  
жургузулот

**«КРнын табигый-антропогендик ландшафттарынын  
азыркы экологиялык абалы»**

**КРнын жаратылыш ресурстарын сарамжалдуу  
пайдалануу**

- 2018-жылы кафедранын мүчөлөрү Ж. Баласагын атындагы КУУнун грантынын негизинде «КРдин Жалал-Абад облусунун антропогендик ландшафтарынын азыркы экологиялык абалы» деген темадагы илимий-изилдөө долбоорунун устундо иштеп жатышат.

- Долбоордун жетекчиси: доцент Ж.Ч. Жамгырчиев.  
Аткаруучулар: доцент Торобекова Т.А., доцент Супатаев Т.А., 2-курстун магистранттары Урматаева Р, Эмилбек к М.

# 2018-2019-окуу жылында жарык коргон жана басмаканадагы эмгектер:

## Окуу китептери:

- 1. Алиев З.А., Байкулов С. Суу байлыктарды сарамжалдуу пайдалануу. 2019. Бишкек.
- 2. Алиев З.А., Байкулов С. Бишкек шаарынын экологиялык көйгөйлөрү. 2019. Бишкек.
- 3. Жамгырчиев Ж.Ч., Көчөкбаев М. Ж. Мелиоративдик ландшафт таануу. 2019. Бишкек.
- 4. Чунгулов Ж.К., Эркимбаева Г.Ш. Методика преподавания геоэкологии. (Учебная пособия) Бишкек. 2018
- 2018-2019- окуу жылында 11 илимий макала жарык корду. Анын баары РИНЦке кирет.



**Көңүл бурганыңыздарга  
рахмат!**